

Республика Татарстан
СОВЕТ ВЕРХНЕСИМЕТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422068, Республика Татарстан,
с.Верхний Симет, ул. Советская, 32
тел. 45-0-19

e-mail: Bsim.sab@tatar.ru

Татарстан Республикасы
САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЮГАРЫ СИМЕТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

422068, Татарстан Республикасы,
Югары Симет авылы, Совет урамы, 32 йорт
тел. 45-0-19

РЕШЕНИЕ
25.01.2021

КАРАР
№ 2

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 ел, 45-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, №25-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 елгы №50-ЗРТ Татарстан Республикасы Кодексы һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 06.04.2012 ел, № 516-р курсәтмәсен исәпкә алыш, Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советы

Карап кылды:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр кертү туринде 16.02.2013 ел №5 каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр кертү туринде 27.05.2013 ел №23 каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә

муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 01.02.2016 ел №6 каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06..2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 09.06.2017 ел № 11 каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 15.09.2017 ел №18 каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 08.11.2018 ел №21 каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 12.04.2019 ел №7 каарын;

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 17.02.2020 ел №5 каарын үз көчен югалткан дип санарга.

3. Әлеге каарарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге каарар кабул итеплгән көннән үз көченә керә.

Авыл жирлеге башлыгы

И.Р.Әхмәдуллин

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының 25.01.2021 ел, № 2 карары белән расланган

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Югары Симет авыл жирлегендә Муниципаль хезмәт турында
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Югары Симет авыл жирлегендә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне җайга сала, шулай ук федераль, республика законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт үтү шартларын һәм жирлектәгे муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий хәлен (статусын) билгели.

1.2. Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайми нигездә хезмәт кипешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.3. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы - «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Югары Симет авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге (алга таба – текст буенча-авыл жирлеге), аның исеменнән яллаучы вәкиле (эш би्रүче).

1.4. Яллаучының вәкиле (эш би्रүче) булып жирлек башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе, сайлау комиссиясе рәисе яки яллаучы (эш биրүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат торырга мөмкин.

1.5. Жирлектә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, 25.06.2013 №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.6. Муниципаль хезмәткәр -федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

1.7. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмиләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

1.8. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренә (алга таба-муниципаль хезмәткәр) «Россия Федерациясендә

муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнары гамәлдә булуы кагыла.

2.Муниципаль хезмәтнең төп принциплары.

2.1. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары булып тора:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керүе һәм аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инануларына, җәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һәнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә узуның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлығы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылығы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәnlеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка җирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якландырылышы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең җаваплылығы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш эшчәнлеге.

3.Муниципаль хезмәтне финанслау.

3.1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр Федераль Законда, Татарстан Республикасы законнарында башкача билгеләнмәгән булса, җирлекнән җирле бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфалары.

4.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнән сайлау комиссиясе аппаратында, җирле үзидарә органы, җирлекнән сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфанды биләп торучы затның вәкаләтләрен үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән даирәдә төзелә торган вазыйфа.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

4.3. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге җирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

4.4. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алыш барыла.

4.5. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

4.6. Муниципаль хезмәткәр үлгән (вафат) яисә муниципаль хезмәткәрнең хәбәрсез югалган дип танылган яисә законлы көченә кергән суд карары белән аның вафаты дип иғълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр үлем (һәлак булу) көннәннән яки суд карары законлы көченә кергән көннән соң килгән көндә муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан тәшереп калдырыла.

4.7. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару тәртибе муниципаль хокукий акт белән раслана.

5. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү.

5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алыш Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнә.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары.

6.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлеге дәрәҗәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен курсәтә.

6.2. Татарстан Республикасы законы белән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары билгеләнгән, шулай ук аларны бирү тәртибе, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән азат иткәндә аларны саклау тәртибе билгеләнгән.

6.3. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча муниципаль берәмлек уставы яисә башка муниципаль хокукий акт белән җирле үзидарә органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан бирелә.

6.4. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

7.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы(эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта – белгечлек, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

7.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырлыган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: югары, төп һәм әйдәп баручы вазыйфалар төркеме өчен югары белем булу; югары белем яисә урта һөнәри белем-вазыйфаларның өлкән һәм кече төркеме өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына;

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы дүрт елдан да ким булмаган;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

7.3. Муниципаль хезмәт стажына яисә әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү юнәлеше буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

7.4. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

7.5. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгәндә әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем алу документын һәм (яисә) әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек буенча эш чоры кертелә.

7.7. Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлеге, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгәндә күрсәтелгән стажга граждан (муниципаль хезмәткәр) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклे белемнәр һәм күнекмәләр, аларга югары дәрәҗәдәге һөнәри белем турында документ алғаннан соң, муниципаль хезмәткәрнең (муниципаль хезмәткәр) эш вакыты кертелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

7.8. Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

8. Муниципаль хезмәткәр.

8.1. Муниципаль хезмәткәр -федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

8.2. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәэммин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

9. Муниципаль хезмәткәрнең тәп хокуклары һәм бурычлары, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр һәм тыюлар.

9.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең тәп хокуклары һәм бурычлары, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр һәм тыюлар «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, №25-ФЗ Федераль закон, 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, шулай ук әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән.

9.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкача каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

9.3. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турында һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясында каралган түләтүләр йөкләнә.

9.4. Муниципаль хезмәткәр 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очракларда ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

9.5. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне, тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләрне куллану 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 33 18 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10. Муниципаль хезмәткәрнең коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә бушлай катнашуы.

10.1. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашуы 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

11. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын җайга салу.

11.1. Муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килүнең теләсә нинди мөмкинлеген булдырмау буенча чаралар күрергә тиеш.

11.2. Муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары нигезендә яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр каршылыгы яки аның барлыкка килү мөмкинлеге турында хәбәр итәргә тиеш.

11.3. Яллаучы вәкиле (эш бирүче), әгәр Аңа муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган шәхси қызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булса, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

11.4. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазифаи яки хезмәт вазыйфасын үзгәртү, хәтта аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килүгә сәбәп булган табыштан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

11.5. Муниципаль хезмәткәр яlagsан мәнфәгатьләр конфликтын кисәту һәм җайга салу күрсәтелгән затны Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда һәм тәртиптә бүләп бирү яисә үз-үзләрен тоту юлы белән гамәлгә ашырыла.

11.6. Мәнфәгатьләр конфликтын яcalaучы муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу чараларын кабул итү Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрне эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12. Керемнәре, чыгымнары, мәлкәтләре һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү.

12.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва итүче гражданнар, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

12.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш.

12.3.Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору «Коррупциягә каршы тору түрүнда» Федераль законда һәм «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору түрүнда» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актларында, 25.06.2013 елғы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексында, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актларында каралган тәртиптә муниципаль хокукий актлар белән гамәлгә ашырыла.

12.4.Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнда белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

12.5.Муниципаль хезмәткәрнәң, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнда, дини яки башка иҗтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фонdlарына иганә (взнослар) җыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнда мәгълүматлардан файдалану рәхсәт ителми.

12.6.Муниципаль хезмәткәрләрнәң керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнда мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

12.7.Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнда, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнда мәгълүмат бирмәү яисә дәрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүмат бирү, әгәр бу мәгълүматларны бирү мәжбүри булган очракта, муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып санала.

12.8.Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъвалиаучы гражданнар тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр түрүндагы белешмәләрнәң дәреслеген һәм тулылыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнәң дәреслеген һәм тулылыгын, Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткәр кергәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнәң дәреслеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнәң мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы тору түрүнда» Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәү түрүндагы таләпләрне үтәү Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12.9.Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнарга, әлеге вазыйфаларны биләүче (ир белән хатын) һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә жибәрелә.

12.10.Татарстан Республикасы дәүләт органы (дәүләт органы бүлекчәсе йә курсәтелгән органның коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен җаваплы вазыйфаи заты), тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның, шулай ук аларның хатыннарының (ирләренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торуны гамәлгә ашыручи Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

13. Муниципаль хезмәткә керү.

13.1. Муниципаль хезмәткә 18 яшкә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында курсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар керергә хокуклы.

13.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганды җенес, раса, милләт, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, инануларга, җәмәгать берләшмәләренә карауга, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һәнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр, яисә естенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

13.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 19 статьясында курсәтелгән документларны тапшыра.

13.4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

13.5. Тикшеру барышында 13.4 пунктта караган гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулык итүче шартлар ачыкланган очракта, курсәтелгән гражданга муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

13.6. Гражданың муниципаль хезмәткә керүе, хезмәт килешүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда караган үзенчәлекләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

13.7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына керүче граждан контракт төзи. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләү тәртибе hәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнүче зат белән контракт төзү hәм өзелү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типовой формасы 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнгән.

13.8. Гражданың муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.

13.9. Муниципаль хезмәткә кергәндә эшкә алучы вәкиле (эш бирүче) hәм муниципаль хезмәткәр хезмәт килешүенең яклары булып тора.

13.10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе hәм формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

14. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Конкурс

14.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгендә хезмәт шартнамәсе төzelүгә конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачыларның hәнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

14.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Конкурсны үткәру тәртибе аның шартларын, аны үткәру датасы, вакыты hәм урыны турында белешмәләрне, шулай ук хезмәт килешүе проектын конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны hәм аны формалаштыру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

14.3. Эш бирүче вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи hәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

15. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

15.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгэн муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

15.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йәкле хатын-кызлар;

4) йәклелек hәм бала табу буенча отпусткта яисә өч яше тулганчы бала карау буенча отпусткта булган хатын-кызлар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер ел узгач кына мөмкин;

5) вакытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

15.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килүе яки туры килмәве турында карап чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны күтәрү турында, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында кинәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш би्रүчегә) тапшырыла.

15.4. Аттестация нәтижәләре буенча эш би्रүче вәкиле (эш бируче) аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында тәшерү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында карап кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне ёстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

15.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында тәшерелгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы вәкиле (эш бируче), аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнын соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Курсәтелгән вакыт узганнын соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны өлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада тәшерү рөхсәт ителми.

15.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

15.7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хокукий акт белән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 4 нче кушымтасы нигезендә раслана.

16. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

16.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирле үзидарә органы житәкчесе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе рәисе яисә муниципаль хокукий акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

16.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

1) һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бируче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә - эшкә алучы (эш бируче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килү-килмәүгә квалификация таләпләре;

2) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлеген җайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчесе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән

(тиешенчә үтәмәгән) өчен җаваплылығы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре;

3) муниципаль хезмәткәр идарә итү һәм башка каарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләүдә катнашырга хокуклы яисә катнашырга бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча каарлар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү тәртибе һәм сроклары;

6) шул ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппараты, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле муниципаль хезмәткәрнең хезмәттәшлек итү процедуралары.

16.3. Вазыйфаи инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә, муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алыша.

16.4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясен үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә, аның һәнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алыша.

17. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр

17.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каарлган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә ирешү;

2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату – Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә Россия Федерациясе гражданының чит ил дәүләтеле территориясендә дайими яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына дайими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү»;

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

17.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рәхсәт ителми.

18. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

18.1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү муниципаль хезмәткәрнең үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан(алга таба – вазыйфаи оклад), шулай ук 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган (алга таба – өстәмә түләүләр) акчалата керем рәвешендә башкарыла.

18.2. Муниципаль хокукий актларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, шулай ук тубәндәге өстәмә түләүләр каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәру, хокукий актлар проектларын өзөрләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) кергән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәҗәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәҗәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә.

18.3. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләнә.

18.4. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы құләмен һәм шартларын мәстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад құләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр құләме һәм аларны ғамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

19. Муниципаль хезмәткәр ялы

19.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата түләвен саклап калып, еллык ял бирелә, аның құләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

19.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле ялдан һәм өстәмә түләүле яллардан тора.

19.3. Еллык төп түләүле ял муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.

19.4. Ел саен түләүле өстәмә отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле ял дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Ел саен үткәрелә торган төп түләүле ял һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен түләнә торган өстәмә ялның гомуми озынлығы 40 календарь көннән артмаска тиеш. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле ял бирелә. Хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда

каралган башка очрактарда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле ял ел саен бирелә торган тәп түләүле ялның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле ялның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлығыннан тыш бирелә.

19.5. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнә торган ял өлешләп бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) белән килешенеп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы ял өлеше бирелергә мөмкин.

19.6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) карапы белән, акчалата түләүне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

19.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрактарда акчалата түләүне саклап калмыйча ял бирелә.

20. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

20.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэммин итә торган эш шартлары;

2) акчалата түләүне үз вакытында һәм тулы құләмдә алу хокуы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәту;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлық белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэммин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэммин итү.;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәттә булган чорда яисә аннан туктаганнан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылық югалу очрагына, мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очрактарда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

20.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

20.3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

21. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

21.1. Муниципаль хезмәткәрләренең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәгә бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка қызықсындыру төрләре.

21.2. Әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктында каралган бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү өчен нигезләр булып тора:
муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләрне үрнәк итеп үтәү;
- озак һәм мактауга лаек хезмәт;
- аерым әһәмияткә ия һәм катлаулы биремнәрне үтәү;
- юбилей даталары;
- хезмәттәге башка казанышлар.

Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләрне үрнәк итеп үтәү аларны сыйфатлы һәм үз вакытында үтәүне, иҗади якын килүне һәм муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары эшенең нәтижәлелеген тәэмин итә торган инициативаны күрсәтүне аңлата.

Хезмәтнен мактауга лаек булуы бүләкләү датасына дисциплинар жәза булмау белән билгеләнә.

Һәр конкрет очракта биремнәң мөһимлеге һәм катлаулылығы әлеге мәсьәләне хәл итү компетенциясенә кергән орган житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

22. Муниципаль хезмәткәрнен дисциплинар җаваплылығы

22.1. Муниципаль хезмәткәрнен үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (әш бирүче) вәкиле түбәндәгे дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаятыкә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылығы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлелеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

22.3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм төшерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәт стажы

23.1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлығы) кертелә торган эш чоры 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

24. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин иту

24.1. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин иту шартлары «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

25. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

25.1. Жирлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) керту;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булганда), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт узган чорда хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматлар формалаштыру һәм әлеге белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (персональләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыklарын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә атtestация үткәрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтиҗәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләуләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган кадрлар эшенең бүтән мәсьәләләрен хәл иту.

26. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

26.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар теркәлә.

26.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат иткәндә аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңғы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

26.3. Жирле үзидарә органын, муниципаль хезмәткәр вазыйфасын биләгән жирлекнең сайлау комиссиясе юкка чыкканда, аның шәхси эше, аларга жирле үзидаренең юкка чыккан органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе функцияләре тапшырылган, яисә аларның хокукий дәвамчылары тапшырылган жирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә саклауга тапшырыла.

26.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

27. Муниципаль хезмәтне үстерү программы

27.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерү программы белән тәэмин ителә.

28. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

28.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелә.